

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

9 février 2007

PROJET DE LOI
réformant le divorce

TEXTE ADOPTÉ PAR
LA COMMISSION DE LA JUSTICE

Documents précédents :

Doc 51 **2341/ (2005/2006)** :
001 : Projet de loi.
002 à 006: Amendements.
007 : Rapport.
008 à 017 : Amendements.
018 : Rapport.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

9 februari 2007

WETSONTWERP
**betreffende de hervorming van
de echtscheiding**

TEKST AANGENOMEN DOOR
DE COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

Voorgaande documenten :

Doc 51 **2341/ (2005/2006)** :
001 : Wetsontwerp.
002 tot 006 : Amendementen.
007 : Verslag.
008 tot 017 : Amendementen.
018 : Verslag.

<i>cdH</i>	: Centre démocrate Humaniste
<i>CD&V</i>	: Christen-Democratisch en Vlaams
<i>ECOLO</i>	: Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales
<i>FN</i>	: Front National
<i>MR</i>	: Mouvement Réformateur
<i>N-VA</i>	: Nieuw - Vlaamse Alliantie
<i>PS</i>	: Parti socialiste
<i>sp.a - spirit</i>	: Socialistische Partij Anders - Sociaal progressief internationaal, regionalistisch integraal democratisch toekomstgericht.
<i>Vlaams Belang</i>	: Vlaams Belang
<i>VLD</i>	: Vlaamse Liberalen en Democraten

Abréviations dans la numérotation des publications :

<i>DOC 51 0000/000</i>	: Document parlementaire de la 51e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif
<i>QRVA</i>	: Questions et Réponses écrites
<i>CRIV</i>	: Version Provisoire du Compte Rendu intégral (couverture verte)
<i>CRABV</i>	: Compte Rendu Analytique (couverture bleue)
<i>CRIV</i>	: Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)
<i>PLEN</i>	: Séance plénière
<i>COM</i>	: Réunion de commission
<i>MOT</i>	: Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

Afkortingen bij de nummering van de publicaties :

<i>DOC 51 0000/000</i>	: Parlementair document van de 51e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
<i>QRVA</i>	: Schriftelijke Vragen en Antwoorden
<i>CRIV</i>	: Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)
<i>CRABV</i>	: Beknopt Verslag (blauwe kaft)
<i>CRIV</i>	: Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)
<i>PLEN</i>	: Plenum
<i>COM</i>	: Commissievergadering
<i>MOT</i>	: Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

Commandes :
Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.laChambre.be

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen :
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.deKamer.be
e-mail : publicaties@deKamer.be

CHAPITRE PREMIERDisposition généraleArticle 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

CHAPITRE IIModifications du Code civil

Art. 2

L'article 229 du Code civil, remplacé par la loi du 28 octobre 1974, est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 229.— § 1er. Le divorce est prononcé lorsque le juge constate la désunion irrémédiable entre les époux. La désunion est irrémédiable lorsqu'elle rend raisonnablement impossible la poursuite de la vie commune et la reprise de celle-ci entre eux. La preuve de la désunion irrémédiable peut être rapportée par toutes voies de droit.

§ 2. La désunion irrémédiable est présumée lorsque la demande est formée conjointement par les deux époux après plus de six mois de séparation de fait ou qu'elle est répétée à deux reprises conformément à l'article 1255, § 1er, du Code judiciaire.

§ 3. Elle est également présumée lorsque la demande est formée par un seul époux après plus d'un an de séparation de fait ou qu'elle est répétée à deux reprises conformément à l'article 1255, § 2, du Code judiciaire.».

Art. 3 (nouveau)

L'article 230 du même Code, abrogé par la loi du 28 octobre 1974, est rétabli dans la rédaction suivante:

«Art. 230 — Les époux peuvent également divorcer par consentement mutuel, aux conditions fixées dans la quatrième partie, livre IV, chapitre XI, section 2, du Code judiciaire.».

HOOFDSTUK IAlgemene bepaling

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

HOOFDSTUK IIWijzigingen van het Burgerlijk Wetboek

Art. 2

Artikel 229 van het Burgerlijk Wetboek, vervangen bij de wet van 28 oktober 1974, wordt vervangen als volgt:

«Art. 229.— § 1. De echtscheiding wordt uitgesproken wanneer de rechter vaststelt dat het huwelijk onherstelbaar ontwracht is. Het huwelijk is onherstelbaar ontwracht wanneer de voortzetting van het samenleven tussen de echtgenoten en de hervatting ervan redelijkerwijs onmogelijk is geworden ingevolge die ontwracting. Het bewijs van de onherstelbare ontwracting kan met alle wettelijke middelen worden geleverd.

§ 2. Het vermoeden van de onherstelbare ontwracting bestaat wanneer de aanvraag gezamenlijk wordt gedaan door de twee echtgenoten, na meer dan zes maanden feitelijk gescheiden te zijn of wanneer de aanvraag tot tweemaal toe werd gedaan overeenkomstig artikel 1255, § 1, van het Gerechtelijk Wetboek.

§ 3. Het bestaan van de onherstelbare ontwracting wordt ook vermoed wanneer de aanvraag wordt gedaan door één enkele echtgenoot na meer dan één jaar feitelijke scheiding of wanneer de aanvraag tot tweemaal toe werd gedaan overeenkomstig artikel 1255, § 2, van het Gerechtelijk Wetboek.».

Art. 3 (nieuw)

Artikel 230 van hetzelfde Wetboek, opgeheven bij de wet van 28 oktober 1974, wordt hersteld in de volgende lezing:

«Art. 230. — De echtgenoten kunnen ook door onderlinge toestemming uit de echt scheiden volgens de voorwaarden die vastgesteld zijn in deel IV, boek IV, hoofdstuk XI, afdeling 2, van het Gerechtelijk Wetboek.».

Art. 4 (anciens art. 3 et 4)

Sont abrogés, dans le même Code:

- 1° l'article 231;
- 2° l'article 232, rétabli par la loi du 1er juillet 1974 et modifié par les lois des 2 décembre 1982 et 16 avril 2000;
- 3° l'article 233;
- 4° l'article 275, remplacé par la loi du 20 novembre 1969 et modifié par les lois des 19 janvier 1990 et 20 mai 1997;
- 5° l'article 276, remplacé par la loi du 20 mai 1997.

Art. 5 (ancien art. 6)

L'article 299 du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 299 .— Sauf convention contraire, les époux perdent tous les avantages qu'ils se sont faits par contrat de mariage et depuis qu'ils ont contracté mariage.».

Art. 6 (ancien art. 7)

L'article 300 du même Code, remplacé par la loi du 14 juillet 1976, est abrogé.

Art. 7 (ancien art. 8)

L'article 301 du même Code, remplacé par la loi du 9 juillet 1975 et modifié par la loi du 20 mai 1997, est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 301.— § 1er. Sans préjudice de l'article 1257 du Code judiciaire, les époux peuvent convenir à tout moment de la pension alimentaire éventuelle, du montant de celle-ci et des modalités selon lesquelles le montant convenu pourra être revu.

§ 2. À défaut de la convention visée au § 1er, le tribunal peut, dans le jugement prononçant le divorce ou lors d'une décision ultérieure, accorder, à la demande de l'époux dans le besoin, une pension alimentaire à charge de l'autre époux.

Le tribunal peut refuser de faire droit à la demande de pension si le défendeur prouve que le demandeur a commis une faute grave ayant rendu impossible la poursuite de la vie commune.

Art. 4 (vroeger art. 3 en 4)

In hetzelfde Wetboek worden opgeheven:

- 1° artikel 231;
- 2° artikel 232, hersteld bij de wet van 1 juli 1974 en gewijzigd bij de wetten van 2 december 1982 en 16 april 2000;
- 3° artikel 233;
- 4° artikel 275, vervangen bij de wet van 20 november 1969 en gewijzigd bij de wetten van 19 januari 1990 en 20 mei 1997;
- 5° artikel 276, vervangen bij de wet van 20 mei 1997.

Art. 5 (vroeger art. 6)

Artikel 299 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt:

«Art. 299.— Behoudens overeenkomst in tegenovergestelde zin verliezen de echtgenoten alle voordelen die ze elkaar bij huwelijksovereenkomst en sinds het aangaan van het huwelijk hebben toegekend.».

Art. 6 (vroeger art. 7)

Artikel 300 van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 14 juli 1976, wordt opgeheven.

Art. 7 (vroeger art. 8)

Artikel 301 van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 9 juli 1975 en gewijzigd bij de wet van 20 mei 1997, wordt vervangen als volgt:

«Art. 301.— § 1. Onverminderd artikel 1257 van het Gerechtelijk Wetboek kunnen de echtgenoten op elk ogenblik overeenkomen omtrent de eventuele uitkering tot levensonderhoud, het bedrag ervan en de nadere regels volgens welke het overeengekomen bedrag zal kunnen worden herzien.

§ 2. Bij gebrek aan overeenkomst zoals bedoeld in § 1, kan de rechtbank in het vonnis dat de echtscheiding uitspreekt of bij een latere beslissing, op verzoek van de behoeftige echtgenoot een uitkering tot levensonderhoud toestaan ten laste van de andere echtgenoot.

De rechtbank kan het verzoek om een uitkering weigeren indien de verweerder bewijst dat verzoeker een zware fout heeft begaan die de voortzetting van de samenleving onmogelijk heeft gemaakt.

En aucun cas, la pension alimentaire n'est accordée au conjoint reconnu coupable d'un fait visé aux articles 375, 398 à 400, 402, 403 ou 405 du Code pénal, commis contre la personne du défendeur, ou d'une tentative de commettre un fait visé aux articles 375, 393, 394 ou 397 du même Code contre cette même personne.

Par dérogation à l'article 4 du titre préliminaire du Code de procédure pénale, le juge peut, en attendant que la décision sur l'action publique soit coulée en force de chose jugée, allouer au demandeur une pension provisionnelle, en tenant compte de toutes les circonstances de la cause. Il peut subordonner l'octroi de cette pension provisionnelle à la constitution d'une garantie qu'il détermine et dont il fixe les modalités.

§ 3. Le tribunal fixe le montant de la pension alimentaire qui doit couvrir au moins l'état de besoin du bénéficiaire.

Il tient compte des revenus et possibilités des conjoints et de la dégradation significative de la situation économique du bénéficiaire. Pour apprécier cette dégradation, le juge se fonde notamment sur la durée du mariage, l'âge des parties, leur comportement durant le mariage quant à l'organisation de leurs besoins, la charge des enfants pendant la vie commune ou après celle-ci. Le juge peut décider le cas échéant que la pension sera dégressive et déterminer dans quelle mesure elle le sera.

La pension alimentaire ne peut excéder le tiers des revenus du conjoint débiteur.

§ 4. La durée de la pension ne peut être supérieure à celle du mariage.

En cas de circonstances exceptionnelles, si le bénéficiaire démontre qu'à l'expiration du délai visé à l'alinéa 1er, il reste, pour des raisons indépendantes de sa volonté, dans un état de besoin, le tribunal peut prolonger le délai. Dans ce cas, le montant de la pension correspond au montant nécessaire pour couvrir l'état de besoin du bénéficiaire.

§ 5. Si le défendeur prouve que l'état de besoin du demandeur résulte d'une décision prise unilatéralement par celui-ci, et sans que les besoins de la famille aient justifié ce choix, il peut être dispensé de payer la pen-

In geen geval wordt de uitkering tot levensonderhoud toegekend aan de echtgenoot die schuldig werd bevonden aan een in de artikelen 375, 398 tot 400, 402, 403 of 405 van het Strafwetboek bedoeld feit dat is gepleegd tegen de persoon van de verweerder of aan een poging tot het plegen van een in de artikelen 375, 393, 394 of 397 van hetzelfde Wetboek bedoeld feit tegen diezelfde persoon.

In afwijking van artikel 4 van de voorafgaande titel van het Wetboek van strafvordering kan de rechter in afwachting dat de beslissing over de strafvordering in kracht van gewijsde is getreden, aan de verzoeker een provisionele uitkering toekennen, hierbij rekening houdend met alle omstandigheden van de zaak. Hij kan het toekennen van deze provisionele uitkering ondergeschikt maken aan het stellen van een waarborg die hij bepaalt en waarvoor hij de nadere regels vaststelt.

§ 3. De rechtbank legt het bedrag van de onderhoudsuitkering vast die ten minste de staat van behoefte van de uitkeringsgerechtigde moet dekken.

De rechtbank houdt rekening met de inkomsten en mogelijkheden van de echtgenoten en met de aanzienlijke terugval van de economische situatie van de uitkeringsgerechtigde. Om die terugval te waarderen, baseert de rechter zich met name op de duur van het huwelijk, de leeftijd van partijen, hun gedrag tijdens het huwelijk inzake de organisatie van hun noden en het ten laste nemen van de kinderen tijdens het samenleven of daarna. De rechter kan indien nodig beslissen dat de uitkering degressief zal zijn en in welke mate.

De onderhoudsuitkering mag niet hoger liggen dan een derde van het inkomen van de uitkeringsplichtige echtgenoot.

§ 4. De duur van de uitkering mag niet langer zijn dan die van het huwelijk.

In geval van buitengewone omstandigheden, kan de rechtbank de termijn verlengen, indien de uitkeringsgerechtigde aantoont dat hij bij het verstrijken van de in het eerste lid bedoelde termijn, om redenen onafhankelijk van zijn wil, nog steeds in staat van behoefte verkeert. In dat geval beantwoordt het bedrag van de uitkering aan het bedrag dat noodzakelijk is om de staat van behoefte van de uitkeringsgerechtigde te dekken.

§ 5. Indien de verweerder aantoont dat de staat van behoefte van verzoeker het gevolg is van een eenzijdig door deze laatste genomen beslissing en zonder dat de noden van de familie deze keuze gerechtvaardigd heb-

sion ou n'être tenu que de payer une pension réduite.

§ 6. Le tribunal qui accorde la pension constate que celle-ci est adaptée de plein droit aux fluctuations de l'indice des prix à la consommation.

Le montant de base de la pension correspond à l'indice des prix à la consommation du mois au cours duquel le jugement ou l'arrêt prononçant le divorce est coulé en force de chose jugée, à moins que le tribunal n'en décide autrement. Tous les douze mois, le montant de la pension est adapté en fonction de la hausse ou de la baisse de l'indice des prix à la consommation du mois correspondant.

Ces modifications sont appliquées à la pension dès l'échéance qui suit la publication au *Moniteur belge* de l'indice nouveau à prendre en considération.

Le tribunal peut, dans certains cas, appliquer un autre système d'adaptation de la pension au coût de la vie.

§ 7. Même en cas de divorce par consentement mutuel, et sauf dans ce cas si les parties ont convenu expressément le contraire, le tribunal peut augmenter, réduire ou supprimer la pension dans le jugement prononçant le divorce ou par une décision ultérieure si par suite de circonstances nouvelles et indépendantes de la volonté des parties, son montant n'est plus adapté.

De même, si à la suite de la dissolution du mariage, la liquidation-partage du patrimoine commun ou de l'indivision ayant existé entre les époux entraîne une modification de leur situation financière qui justifie une adaptation de la pension alimentaire ayant fait l'objet d'un jugement ou d'une convention intervenus avant l'établissement de comptes de la liquidation, le tribunal peut adapter la pension, sauf en cas de divorce par consentement mutuel.

§ 8. La pension peut à tout moment être remplacée, de l'accord des parties, par un capital homologué par le tribunal. À la demande du débiteur de la pension, le tribunal peut également accorder à tout moment la capitalisation.

ben, kan hij worden ontheven van het betalen van de uitkering of slechts verplicht worden tot het betalen van een verminderde uitkering.

§ 6. De rechtbank die de uitkering toekent, stelt vast dat deze van rechtswege aangepast wordt aan de schommelingen van het indexcijfer van de consumptieprijzen.

Het basisbedrag van de uitkering stemt overeen met het indexcijfer van de consumptieprijzen van de maand gedurende welke het vonnis of het arrest dat de echtscheiding uitspreekt, kracht van gewijsde heeft verkregen, tenzij de rechtbank er anders over beslist. Om de twaalf maanden wordt het bedrag van de uitkering van rechtswege aangepast in verhouding tot de verhoging of de verlaging van het indexcijfer van de consumptieprijzen van de overeenstemmende maand.

Deze wijzigingen worden op de uitkeringen toegepast vanaf de vervalddag die volgt op de bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad* van het in aanmerking te nemen nieuwe indexcijfer.

De rechtbank kan nochtans in bepaalde omstandigheden een ander systeem van aanpassing van de uitkering aan de kosten van levensonderhoud toepassen.

§ 7. Zelfs in geval van echtscheiding door onderlinge toestemming, en uitgezonderd indien de partijen in dat geval uitdrukkelijk het tegenovergestelde zijn overeengekomen, kan de rechtbank de uitkering verhogen, verminderen of afschaffen in het vonnis dat de echtscheiding uitspreekt of door een latere beslissing, indien ten gevolge van nieuwe omstandigheden onafhankelijk van de wil van de partijen het bedrag ervan niet meer aangepast is.

Indien ten gevolge van de ontbinding van het huwelijk, de vereffening en verdeling van het gemeenschappelijk vermogen of van de onderdeeldheid die tussen de echtgenoten bestond, aanleiding geeft tot een wijziging van hun financiële toestand, die een aanpassing rechtvaardigt van de uitkering tot levensonderhoud welke het voorwerp was van een vonnis of overeenkomst, gewezen of gesloten vóór de opmaak van de vereffeningssrekeningen, kan de rechtbank eveneens de uitkering aanpassen, tenzij in geval echtscheiding door onderlinge toestemming.

§ 8. De uitkering kan op elk ogenblik worden vervangen door een kapitaal mits een door de rechtbank gehomologeerd akkoord tussen de partijen. Op verzoek van de uitkeringsplichtige, kan de rechtbank eveneens op elk ogenblik de omzetting in een kapitaal toestaan.

§ 9. Les époux ne peuvent pas renoncer aux droits à la pension alimentaire avant la dissolution du mariage.

Ils peuvent néanmoins transiger, en cours de procédure, sur le montant de cette pension, aux conditions fixées par l'article 1257 du Code judiciaire.

§ 10. La pension n'est plus due au décès du débiteur, mais le bénéficiaire peut demander des aliments à charge de la succession aux conditions prévues à l'article 205bis, §§ 2, 3, 4 et 5.

La pension prend, en toute hypothèse, définitivement fin en cas de remariage du bénéficiaire de la pension ou au moment où ce dernier fait une déclaration de cohabitation légale, sauf convention contraire des parties.

Le juge peut mettre fin à la pension lorsque le bénéficiaire vit maritalement avec une autre personne.

§ 11. Le tribunal peut décider qu'en cas de défaut d'exécution par le débiteur de son obligation de paiement, le bénéficiaire de la pension sera autorisé à percevoir les revenus de celui-ci ou ceux des biens qu'il administre en vertu de leur régime matrimonial, ainsi que toutes autres sommes qui lui sont dues par des tiers.

Cette décision est opposable à tout tiers débiteur, actuel ou futur, sur la notification qui leur en est faite par le greffier à la requête du demandeur.

§ 12. Le tribunal qui statue en matière de pension alimentaire peut ordonner d'office l'exécution provisoire de la décision.».

Art. 8 (ancien art. 9)

L'article 301bis du même Code, inséré par la loi du 9 juillet 1975 et modifié par la loi du 20 mai 1997, est abrogé.

Art. 9 (ancien art. 10)

Dans l'article 302 du même Code, remplacé par la loi du 13 avril 1995, les mots «l'accord des parties dûment entériné conformément à l'article 1258» sont

§ 9. De echtgenoten kunnen voor de ontbinding van het huwelijk geen afstand doen van de rechten op een uitkering tot levensonderhoud.

Zij mogen in de loop van de procedure evenwel tot een vergelijk komen over het bedrag van die uitkering, met inachtneming van de in artikel 1257 van het Gerechtelijk Wetboek gestelde voorwaarden.

§ 10. De uitkering is niet meer verschuldigd bij overlijden van de uitkeringsplichtige, maar de uitkeringsgerechtigde mag levensonderhoud vorderen ten laste van de nalatenschap volgens de in artikel 205bis, §§ 2, 3, 4 en 5, bepaalde voorwaarden.

De uitkering eindigt in ieder geval definitief in geval van een nieuw huwelijk van de uitkeringsgerechtigde of op het ogenblik waarop deze laatste een verklaring van wettelijk samenwoning doet, tenzij de partijen anders overeenkomen.

De rechter kan de onderhoudsverplichting beëindigen wanneer de uitkeringsgerechtigde samenleeft met een andere persoon als waren zij gehuwd.

§ 11. De rechtbank kan beslissen dat in geval de uitkeringsplichtige zijn verplichting tot betaling niet nakomt, het de uitkeringsgerechtigde toegestaan is diens inkomsten of diens goederen die hij overeenkomstig hun huwelijksvermogensstelsel beheert, alsmede alle andere bedragen die hem door derden verschuldigd zijn, in ontvangst te nemen.

Deze beslissing kan worden tegengeworpen aan elke derde, huidige of toekomstige schuldenaar, op grond van de kennisgeving ervan die hen door de griffier gedaan wordt op verzoek van de eiser.

§ 12. De rechtbank die een uitspraak doet inzake een uitkering tot levensonderhoud mag ambtshalve de voorlopige uitvoering van de beslissing bevelen.».

Art. 8 (vroeger art. 9)

Artikel 301bis van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 9 juli 1975 en gewijzigd bij de wet van 20 mei 1997, wordt opgeheven.

Art. 9 (vroeger art. 10)

In artikel 302 van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 13 april 1995, worden de woorden «een overeenkomst tussen partijen die behoorlijk werd bekrachtigd»

remplacés par les mots «l'accord des parties homologué conformément à l'article 1256».

Art. 10 (nouveau)

Dans l'article 304 du même Code, le mot «admis» est remplacé par le mot «prononcé».

Art. 11

Sont abrogés, dans le même Code:

- 1° l'article 306, rétabli par la loi du 1er juillet 1974;
- 2° l'article 307, rétabli par la loi du 1er juillet 1974 et modifié par la loi du 14 juillet 1976;
- 3° l'article 307*bis*, inséré par la loi du 1er juillet 1974.

Art. 12

L'article 308 du même Code, abrogé par la loi du 15 décembre 1949, rétabli par la loi du 27 janvier 1960 et modifié par la loi du 27 juin 1960, est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 308.— Le devoir de secours subsiste après le prononcé de la séparation de corps.».

Art. 13

L'article 311*bis* du même Code, remplacé par la loi du 8 avril 1965 et modifié par les lois des 14 juillet 1976 et 20 mai 1997, est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 311*bis*.— Les articles 229, 299, 302 et 304 du même Code sont applicables à la séparation de corps.».

CHAPITRE III

Modifications du Code judiciaire

Art. 14 (ancien art. 16)

Dans l'article 628, 1°, du Code judiciaire, les mots «pour cause déterminée ou d'une demande de conversion de la séparation de corps en divorce» sont remplacés par les mots «pour désunion irrémédiable».

tigd zoals bepaald is in artikel 1258» vervangen door de woorden «een overeenkomst tussen partijen die gehomologeerd werd zoals bepaald is in artikel 1256».

Art. 10 (nieuw)

In artikel 304 van hetzelfde Wetboek wordt het woord «toegestane» vervangen door het woord «uitgesproken».

Art. 11

In hetzelfde Wetboek worden opgeheven:

- 1° artikel 306, hersteld bij de wet van 1 juli 1974;
- 2° artikel 307, hersteld bij de wet van 1 juli 1974 en gewijzigd bij de wet van 14 juli 1976;
- 3° artikel 307*bis*, ingevoegd bij de wet van 1 juli 1974.

Art. 12

Artikel 308 van hetzelfde Wetboek, opgeheven bij de wet van 15 december 1949, hersteld bij de wet van 27 januari 1960 en gewijzigd bij de wet van 27 juni 1960, wordt vervangen als volgt:

«Art. 308.— Na uitspraak van de scheiding van tafel en bed blijft de plicht van hulp bestaan.».

Art. 13

Artikel 311*bis* van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 8 april 1965 en gewijzigd bij de wetten van 14 juli 1976 en 20 mei 1997, wordt vervangen als volgt:

«Art. 311*bis*.— De artikelen 229, 299, 302 en 304 van hetzelfde Wetboek zijn van toepassing bij scheiding van tafel en bed.».

HOOFDSTUK III

Wijzigingen van het Gerechtelijk Wetboek

Art. 14 (vroeger art. 16)

In artikel 628, 1°, van het Gerechtelijk Wetboek worden de woorden «op grond van bepaalde feiten of een vordering tot omzetting van de scheiding van tafel en bed in echtscheiding» vervangen door de woorden «op grond van onherstelbare ontwrichting».

Art. 15 (ancien art. 17)

Dans l'article 1016*bis*, alinéa premier, du même Code, inséré par la loi du 20 mai 1987, les mots «comme cause de divorce» sont supprimés.

Art. 16 (ancien art.18)

Dans le livre IV, chapitre XI, quatrième partie du même Code sont apportées les modifications suivantes:

1° l'intitulé de la section première est remplacé par l'intitulé suivant:

«Section première – Du divorce pour désunion irrémédiable»;

2° la section IV est abrogée.

Art. 17 (ancien art. 19)

L'article 1254 du même Code, remplacé par la loi du 30 juin 1994 et modifié par la loi du 20 mai 1997, est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 1254. — § 1er. Sauf lorsqu'elle est fondée sur l'article 229, § 1, du Code civil, la demande pour cause de désunion irrémédiable peut être introduite par une requête prévue aux articles 1034*bis* et suivants.

Outre les mentions habituelles, l'acte introductif d'instance contient, le cas échéant, la mention de l'identité des enfants mineurs non mariés ni émancipés communs aux époux, des enfants adoptés par eux ainsi que des enfants de l'un d'eux adoptés par l'autre, de chaque enfant de chacun des époux dont la filiation est établie, ainsi que de chaque enfant qu'ils élèvent ensemble.

L'acte introductif d'instance contient, le cas échéant, une description détaillée des faits ainsi que, dans la mesure du possible, toutes les demandes relatives aux effets du divorce, sans préjudice du § 5.

Il peut contenir également les demandes éventuelles relatives aux mesures provisoires concernant la personne, les aliments et les biens tant des parties que des enfants mineurs non mariés ni émancipés communs aux époux, des enfants adoptés par eux ainsi que des

Art. 15 (vroeger art. 17)

In artikel 1016*bis*, eerste lid, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 20 mei 1987, vervallen de woorden «als grond tot echtscheiding».

Art. 16 (vroeger art.18)

In boek IV, hoofdstuk XI, van het vierde deel van hetzelfde Wetboek worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het opschrift van afdeling I wordt vervangen als volgt:

«Afdeling I – De echtscheiding op grond van onherstelbare ontwrichting»;

2° afdeling IV wordt opgeheven.

Art. 17 (vroeger art. 19)

Artikel 1254 van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 30 juni 1994 en gewijzigd bij de wet van 20 mei 1997, wordt vervangen als volgt:

«Art. 1254. — § 1. Tenzij ze is gegrond op artikel 229, § 1, van het Burgerlijk Wetboek, kan de vordering wegens onherstelbare ontwrichting worden ingesteld bij verzoekschrift zoals bepaald in de artikelen 1034*bis* en volgende.

Naast de gewoonlijke vermeldingen waaronder de identiteit van de betrokken partijen bevat de gedinginleidende akte in voorkomend geval de vermelding van de identiteit van de minderjarige ongehuwde en niet ontvoogde kinderen waarvan beide echtgenoten de ouders zijn, van de kinderen die zij hebben geadopteerd, van de kinderen van een van hen die de andere heeft geadopteerd, van elk kind van elk van de echtgenoten waarvan de afstamming is vastgesteld, evenals van elk kind dat ze samen opvoeden.

De gedinginleidende akte bevat, in voorkomend geval, een gedetailleerde beschrijving van de feiten en, in de mate van het mogelijke, alle verzoeken met betrekking tot de gevolgen van de echtscheiding, onverminderd § 5.

De gedinginleidende akte kan ook de eventuele vorderingen bevatten inzake de voorlopige maatregelen met betrekking tot de persoon, het levensonderhoud en de goederen, van zowel de partijen als de minderjarige ongehuwde en niet ontvoogde kinderen waarvan beide

enfants de l'un d'eux adoptés par l'autre. Si le demandeur souhaite que ces demandes soient immédiatement introduites en référé, la demande est introduite par exploit d'huissier de justice contenant citation à comparaître devant le président siégeant en référé, ainsi qu'il est dit à l'article 1280, et devant le tribunal.

La partie demanderesse joint à l'acte introductif d'instance, pour chacun des époux et pour les enfants éventuels susmentionnés:

1° une preuve de l'identité, de la nationalité et de l'inscription au registre de la population, au registre des étrangers ou au registre d'attente;

2° les actes de naissance des enfants susmentionnés;

3° une copie certifiée conforme du dernier acte de mariage et du dernier contrat de mariage;

4° la preuve de la résidence actuelle ou, les cas échéant, une preuve de la résidence habituelle en Belgique depuis plus de trois mois, si celle-ci diffère de la résidence mentionnée au Registre national.

Si les documents remis ont été établis dans une langue étrangère, le greffe peut demander une traduction certifiée conforme de ceux-ci.

§ 2. Les intéressés sont dispensés de fournir les diverses preuves d'identité, de nationalité et d'inscription aux registres de la population ou des étrangers mentionnées au § 1er, pour autant qu'ils soient inscrits, à la date de l'acte introductif d'instance, au Registre national des personnes physiques créé par la loi du 8 août 1983 organisant un Registre national des personnes physiques. Les données figurant dans ce registre font foi jusqu'à preuve du contraire. Le greffier du tribunal contrôle dans ce cas les données d'identité au moyen du Registre national et verse un extrait de celui-ci au dossier.

Ils sont également dispensés de fournir:

1° les actes de naissance mentionnés au § 1er, pour autant que les enfants concernés soient nés en Belgique;

2° l'acte de mariage, si le mariage a été contracté en Belgique.

Dans les deux cas, le greffe du tribunal demande lui-même une copie de l'acte au dépositaire du registre. Il en va de même lorsque l'acte a été transcrit en Belgique et que le greffe connaît le lieu de sa transcription.

echtgenoten de ouders zijn, de kinderen die zij hebben geadopteerd en de kinderen van een van hen die de andere heeft geadopteerd. Als de eiser wenst dat die vorderingen onmiddellijk in kort geding worden ingeleid, dan wordt de vordering bij gerechtsdeurwaardersexploot ingeleid met dagvaarding om te verschijnen voor de voorzitter, zitting houdend in kort geding, zoals bepaald in artikel 1280, en voor de rechtbank.

Bij de gedinginleidende akte dienen voor ieder van de echtgenoten en de eventuele kinderen, hiervoor opgesomd, door de verzoekende partij te worden toegevoegd:

1° een bewijs van identiteit, van nationaliteit en van de inschrijving in het bevolkings-, vreemdelingen- of wachtregister;

2° de akten van geboorte van de hierboven vermelde kinderen;

3° een voor eensluidend verklaard afschrift van de laatste huwelijksakte en van de laatste huwelijksovereenkomst;

4° indien deze verschilt met de verblijfplaats die in het Rijksregister is vermeld, het bewijs van de huidige verblijfplaats of, in voorkomend geval, een bewijs van de gewone verblijfplaats in België sinds meer dan drie maanden.

Indien de voorgelegde documenten in een vreemde taal zijn opgemaakt, kan de griffie om een voor eensluidend verklaarde vertaling ervan verzoeken.

§ 2. De betrokkenen worden ervan vrijgesteld de diverse in § 1 vermelde bewijzen van identiteit, van nationaliteit en van inschrijving in het bevolkings- of vreemdelingenregister over te leggen, voor zover de respectieve betrokkenen op de datum van de gedinginleidende akte zijn opgenomen in het Rijksregister van de natuurlijke personen, opgericht bij de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen. De in dit register opgenomen gegevens gelden tot bewijs van het tegendeel. De griffier van de rechtbank controleert in dat geval de identiteitsgegevens aan de hand van het Rijksregister en voegt een uittreksel uit het Rijksregister bij het dossier.

Er geldt tevens vrijstelling van het overleggen van:

1° de in § 1 vermelde geboorteakten voor zover de betrokken kinderen in België geboren zijn;

2° de huwelijksakte, indien het huwelijk in België plaatsvond.

In beide gevallen vraagt de griffie van de rechtbank zelf afschrift van de akte op bij de houder van het register. Hetzelfde geldt wanneer de akte in België is overgeschreven en de griffie de plaats van de overschrijving ervan kent.

§ 3. Les dispositions du § 2 ne s'appliquent pas à une action en référé. Elles ne s'appliquent pas davantage aux personnes inscrites au registre d'attente.

§ 4. Si les mentions de l'acte introductif d'instance sont incomplètes, ou si le greffe n'a pas pu recueillir en temps utile certaines informations pour l'audience d'introduction, le juge invite la partie la plus diligente à communiquer les informations requises ou à compléter le dossier de la procédure. Chaque partie peut aussi prendre elle-même l'initiative de constituer le dossier.

§ 5. Jusqu'à la clôture des débats, les parties ou l'une d'elles peuvent étendre ou modifier la cause ou l'objet de la demande, introduire des demandes reconventionnelles ou ampliatives, et ce, par conclusions contradictoirement prises, ou par conclusions communiquées à l'autre conjoint par exploit d'huissier ou par lettre recommandée à la poste avec accusé de réception.».

Art. 18 (ancien art. 20)

L'article 1255 du même Code, remplacé par la loi du 30 juin 1994, est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 1255.— § 1er. Si le divorce est sollicité conjointement sur la base de l'article 229, § 2, du Code civil, la requête est signée par chacun des époux, ou par au moins un avocat ou un notaire.

S'il est établi que les parties sont séparées de fait depuis plus de six mois, le juge prononce le divorce.

Si les parties ne sont pas séparées de fait depuis plus de six mois, le juge fixe une nouvelle audience. Celle-ci a lieu à une date immédiatement ultérieure à l'écoulement du délai de six mois, ou trois mois après la première comparution des parties. Lors de cette audience, si les parties confirment leur volonté, le juge prononce le divorce.

Lorsqu'il prononce le divorce, le juge homologue le cas échéant les accords intervenus entre parties.

§ 2. Si le divorce est demandé par l'un des époux en application de l'article 229, § 3, du Code civil, le juge prononce le divorce s'il constate que les parties sont séparées de fait depuis plus d'un an.

§ 3. De bepalingen van § 2 zijn niet van toepassing op een vordering in kort geding. Ze zijn evenmin van toepassing op personen die zijn ingeschreven in het wachtregister.

§ 4. Als de vermeldingen van de akte van rechtsingang onvolledig zijn of indien de griffie bepaalde informatie niet tijdig kon verkrijgen voor de inleidende zitting, nodigt de rechter de meest gereede partij uit de nodige inlichtingen te verstrekken of het dossier van de procedure te vervolledigen. Elke partij kan ook zelf het initiatief nemen om het dossier samen te stellen.

§ 5. Tot aan de sluiting van de debatten kunnen de partijen of een van de partijen de zaak of het voorwerp van de vordering uitbreiden of wijzigen, tegenvorderingen of aanvullende vorderingen inleiden, en dit aan de hand van op tegenspraak genomen conclusies of door conclusies die aan de andere echtgenoot worden meegedeeld bij gerechtsdeurwaardersexploot of bij een ter post aangetekende brief met ontvangstbewijs.».

Art. 18 (vroeger art. 20)

Artikel 1255 van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 30 juni 1994, wordt vervangen als volgt:

«Art. 1255.— § 1. Indien de echtscheiding door de partijen gezamenlijk gevorderd wordt op grond van artikel 229, § 2, van het Burgerlijk Wetboek, wordt het verzoekschrift ondertekend door iedere echtgenoot of ten minste door een advocaat of een notaris.

Als vaststaat is dat de partijen sinds meer dan zes maanden feitelijk gescheiden zijn, spreekt de rechter de echtscheiding uit.

Als de partijen niet langer dan zes maanden feitelijk gescheiden zijn, stelt de rechter een nieuwe zitting vast. Deze heeft plaats op een datum die onmiddellijk volgt op het verstrijken van de termijn van zes maanden, of drie maanden na de eerste verschijning van de partijen. Tijdens deze zitting spreekt de rechter de echtscheiding uit indien de partijen hun wil hiertoe bevestigen.

Wanneer de rechter de echtscheiding uitspreekt, homologeert hij desgevallend de tussen de partijen gesloten akkoorden.

§ 2. Indien de echtscheiding gevorderd wordt door één van de echtgenoten met toepassing van artikel 229, § 3, van het Burgerlijk Wetboek, spreekt de rechter de echtscheiding uit als hij vaststelt dat de partijen sinds meer dan één jaar feitelijk gescheiden zijn.

Si les parties ne sont pas séparées de fait depuis plus d'un an, le juge fixe une nouvelle audience. Celle-ci a lieu à une date immédiatement ultérieure à l'écoulement du délai d'un an, ou six mois après la première audience. Lors de cette audience, si l'une des parties le requiert, le juge prononce le divorce.

§ 3. Si le divorce est demandé par l'un des époux et qu'en cours de procédure, l'autre marque son accord quant à la demande, le divorce est prononcé moyennant le respect des délais visés au § 2.

§ 4. La séparation de fait des époux peut être établie par toutes voies de droit, l'aveu et le serment exceptés, et notamment par la production de certificats de domicile démontrant des inscriptions à des adresses différentes.

§ 5. Si le divorce est demandé par l'une des parties, en application de l'article 229, § 1er, du Code civil, et que le caractère irrémédiable de la désunion est établi, le juge peut prononcer le divorce sans délai.

§ 6. Sauf circonstances exceptionnelles et sauf si la demande est fondée sur l'article 229, § 2, du Code civil, la comparution personnelle de la partie demanderesse est requise lors de la première comparution.

En toute hypothèse, l'audience a lieu en chambre du conseil.

Sans préjudice de l'article 1734, le juge tente de concilier les parties. Il leur donne toutes informations utiles sur la procédure et en particulier sur l'intérêt de recourir à la médiation telle que prévue à la septième partie du présent code. Il peut ordonner la surséance à la procédure afin de permettre aux parties de recueillir toutes informations utiles à cet égard. La durée de la surséance ne peut être supérieure à un mois.

§ 7. Si l'un des époux est dans un état de démence ou dans un état grave de déséquilibre mental, il est représenté par son tuteur, son administrateur provisoire général ou spécial, ou, à défaut, par un administrateur *ad hoc* désigné préalablement par le président du tribunal à la requête de la partie demanderesse.».

Als de partijen niet langer dan een jaar feitelijk gescheiden zijn, stelt de rechter een nieuwe zitting vast. Deze heeft plaats op een datum die onmiddellijk volgt op het verstrijken van de termijn van een jaar, of zes maanden na de eerste zitting. Tijdens deze zitting spreekt de rechter de echtscheiding uit indien een van de partijen erom verzoekt.

§ 3. Indien echtscheiding gevorderd wordt door één van de echtgenoten en de andere echtgenoot in de loop van de procedure zich met die vordering akkoord verklaart, wordt de echtscheiding uitgesproken, mits het respecteren van de in § 2 bedoelde termijnen.

§ 4. De feitelijke scheiding van de echtgenoten kan aangetoond worden door alle wettelijke middelen, met uitzondering van de bekentenis en de eed, en onder andere door voorlegging van een getuigschrift van woonplaats waaruit inschrijvingen op verschillende adressen blijken.

§ 5. Indien de echtscheiding door een van de partijen gevorderd wordt met toepassing van artikel 229, § 1, van het Burgerlijk Wetboek, en het bewijs van de onherstelbare ontwrichting geleverd is, kan de rechter de echtscheiding dadelijk uitspreken.

§ 6. Behoudens uitzonderlijke omstandigheden en behalve indien de vordering gegrond is op artikel 229, § 2, van het Burgerlijk Wetboek, is de persoonlijke verschijning van de eisende partij tijdens de eerste verschijning vereist.

De zitting heeft in elk geval plaats in raadkamer.

Onverminderd artikel 1734 poogt de rechter de partijen te verzoenen. Hij verstrekt hen alle nuttige inlichtingen over de rechtspleging en met name over het nut een beroep te doen op de bemiddeling waarin het zevende deel van dit Wetboek voorziet. Hij kan de schorsing van de procedure bevelen teneinde de partijen de mogelijkheid te bieden alle nuttige inlichtingen dienaangaande in te winnen. De duur van de schorsing mag niet meer bedragen dan één maand.

§ 7. Als een echtgenoot zich in een toestand van krankzinnigheid of van diepe geestesgestoordheid bevindt, wordt hij vertegenwoordigd door zijn voogd, zijn algemene of bijzondere voorlopige bewindvoerder of, bij gebreke van dezen, door een beheerder ad hoc die vooraf door de voorzitter van de rechtbank aangewezenen wordt op verzoek van de eisende partij.».

Art. 19 (ancien art. 21)

L'article 1256 du même Code, abrogé par la loi du 30 juin 1994, est rétabli dans la rédaction suivante:

«Art. 1256.— À tout moment, les parties peuvent demander au juge d'homologuer leurs accords sur les mesures provisoires relatives à la personne, aux aliments et aux biens des époux ou de leurs enfants,

Il peut refuser d'homologuer l'accord s'il est manifestement contraire à l'intérêt des enfants.

À défaut d'accord ou en cas d'accord partiel, la cause est renvoyée, à la demande d'une des parties, à la première audience utile des référés, pour autant qu'elle ne soit pas encore inscrite au rôle des référés. L'article 803 est d'application.».

Art. 20 (ancien art. 22)

L'article 1257 du même Code, abrogé par la loi du 30 juin 1994, est rétabli dans la rédaction suivante:

«Art. 1257.— Sans préjudice de l'article 302 du Code civil, les accords homologués pendant la procédure en divorce ou les mesures ordonnées en référé sont provisoires au sens de l'article 1039, alinéa 1er, du Code judiciaire.

Toutefois, les parties peuvent, après l'expiration d'un délai de trois mois suivant l'homologation de leur accord ou l'ordonnance de référé, solliciter l'entérinement des mesures par le juge du fond, cette fois à titre définitif et y compris pour la période postérieure au divorce.

Les accords partiels relatifs à la liquidation du régime matrimonial conclus durant la procédure en divorce restent conclus sous les conditions suspensives du prononcé définitif du divorce et de leur entérinement au cours de la procédure de liquidation-partage.».

Art. 19 (vroeger art. 21)

Artikel 1256 van hetzelfde Wetboek, opgeheven bij de wet van de 30 juni 1994, wordt hersteld in de volgende lezing:

«Art. 1256.— Op ieder ogenblik kunnen de partijen de rechter verzoeken hun overeenkomsten te homologeren over de voorlopige maatregelen met betrekking tot de persoon, het levensonderhoud en de goederen van de echtgenoten of van hun kinderen.

Hij kan weigeren de overeenkomst te homologeren als deze duidelijk in strijd is met het belang van de kinderen.

Bij gebrek aan een overeenkomst of in geval van een gedeeltelijke overeenkomst wordt de zaak, op verzoek van één van de partijen, verwezen naar de eerst nuttige zitting van de zaken in kort geding, voor zover deze nog niet is ingeschreven op de rol van de zaken in kort geding. Artikel 803 is van toepassing.».

Art. 20 (vroeger art. 22)

Artikel 1257 van hetzelfde Wetboek, opgeheven bij de wet van de 30 juni 1994, wordt hersteld in de volgende lezing:

«Art. 1257.— Onverminderd artikel 302 van het Burgerlijk Wetboek zijn de tijdens de echtscheidingsprocedure gehomologeerde overeenkomsten of de maatregelen bevolen in kort geding voorlopig in de zin van artikel 1039, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek.

Niettemin kunnen de partijen, na het verstrijken van een termijn van drie maanden volgend op de homologatie van hun overeenkomst of de beschikking in kort geding, om de bekrachtiging van de maatregelen door de feitenrechter vragen, dit keer definitief en ook voor de periode die volgt op de echtscheiding.

De gedeeltelijke akkoorden inzake de vereffening van het huwelijksvermogensstelsel die zijn gesloten gedurende de echtscheidingsprocedure, blijven gesloten onder de opschortende voorwaarden van de definitieve uitspraak van de echtscheiding en van hun bekrachtiging tijdens de procedure van vereffening en verdeling.».

Art. 21 (ancien art. 23)

L'article 1258 du même Code, remplacé par la loi du 30 juin 1994 et modifié par la loi du 20 mai 1997, est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 1258.— Sauf convention contraire, les dépens sont partagés entre les parties lorsque le divorce est prononcé sur la base de l'article 229, §§ 1er et 2, du Code civil. Toutefois, lorsque le divorce est prononcé sur la base de l'article 229, § 1er, le juge peut en décider autrement, compte tenu de toutes les circonstances de la cause.

Ils sont mis à charge de la partie demanderesse lorsque le divorce est prononcé sur base de l'article 229, § 3, du Code civil.».

Art. 22 (anciens art. 24, 25, 26 et 27)

Sont abrogés, dans le même Code:

- 1° l'article 1259, rétabli par la loi du 19 février 2001;
- 2° l'article 1267;
- 3° l'article 1268, remplacé par la loi du 30 juin 1994 et modifié par la loi du 20 mai 1997;
- 4° l'article 1269, alinéa 2, remplacé par la loi du 28 octobre 1974 et modifié par la loi du 30 juin 1994;
- 5° l'article 1270*bis*, remplacé par la loi du 30 juin 1994 et modifié par la loi du 16 avril 2000.

Art. 23 (ancien art. 29)

L'article 1274 du même Code, modifié par la loi du 30 juin 1994, est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 1274.— Le délai pour se pourvoir en cassation contre une décision prononçant le divorce est d'un mois. Ce délai et le pourvoi sont suspensifs.».

Art. 24 (ancien art. 30)

À l'article 1275, § 1er, du même Code, remplacé par la loi du 30 juin 1994, les mots «pour cause déterminée» sont supprimés.

Art. 21 (vroeger art. 23)

Artikel 1258 van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 30 juni 1994 en gewijzigd bij de wet van 20 mei 1997, wordt vervangen als volgt:

«Art. 1258.— Behoudens andersluidende overeenkomst worden de kosten verdeeld onder de partijen wanneer de echtscheiding is uitgesproken op grond van artikel 229, §§ 1 en 2, van het Burgerlijk Wetboek. Wanneer de echtscheiding uitgesproken is op grond van artikel 229, § 1, kan de rechter echter anders beslissen, rekening houdend met alle omstandigheden van de zaak.

Ze worden ten laste gelegd van de eisende partij wanneer de echtscheiding wordt uitgesproken op grond van artikel 229, § 3, van het Burgerlijk Wetboek.».

Art. 22 (vroeger art. 24, 25, 26 en 27)

In hetzelfde Wetboek worden opgeheven:

- 1° artikel 1259, hersteld bij de wet van 19 februari 2001;
- 2° artikel 1267;
- 3° artikel 1268, vervangen bij de wet van 30 juni 1994 en gewijzigd bij de wet van 20 mei 1997;
- 4° artikel 1269, tweede lid, vervangen bij de wet van 28 oktober 1974 en gewijzigd bij de wet van 30 juni 1994;
- 5° artikel 1270*bis*, vervangen bij de wet van 30 juni 1994 en gewijzigd bij de wet van 16 april 2000.

Art. 23 (vroeger art. 29)

Artikel 1274 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 30 juni 1994, wordt vervangen als volgt:

«Art. 1274.— De termijn om zich in cassatie te voorzien tegen een beslissing die de echtscheiding uitspreekt, wordt vastgesteld op één maand. Deze termijn en de voorziening in cassatie schorsen de tenuitvoerlegging.».

Art. 24 (vroeger art. 30)

In artikel 1275, § 1, van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 30 juni 1994, vervallen de woorden «op grond van bepaalde feiten».

Art. 25 (ancien art. 32)

Dans l'article 1282 du même Code, remplacé par la loi du 30 juin 1994 et modifié par la loi du 20 mai 1997, sont apportées les modifications suivantes:

1° les mots «la signification de la citation» sont remplacés par les mots «l'introduction de la demande»;

2° la disposition est complétée par un alinéa 2, rédigé comme suit:

«En tout état de cause, les parties ont la faculté de faire dresser inventaire conformément au chapitre II du livre IV.».

Art. 26 (ancien art. 33)

Sont abrogés, dans le même Code:

1° les articles 1284 à 1286;

2° l'article 1286*bis*, inséré par la loi du 1er juillet 1974 et modifié par la loi du 30 juin 1994;

3° l'article 1287, alinéa 4, modifié par les lois des 1er juillet 1972, 14 mai 1981 et 30 juin 1994.

Art. 27 (ancien art. 34)

Dans l'article 1288, alinéa 1er, 2°, du même Code, remplacé par la loi du 1er juillet 1972 et modifié par les lois des 30 juin 1994 et 13 avril 1995, les mots «les enfants visés à l'article 1254» sont remplacés par les mots «les enfants mineurs non mariés et non émancipés communs aux deux époux, les enfants qu'ils ont adoptés et les enfants de l'un d'eux que l'autre a adoptés.

Art. 28 (nouveau)

Dans le même Code, il est inséré un article 1291*bis*, rédigé comme suit:

«Art. 1291*bis*. — Si les époux établissent qu'ils sont séparés de fait depuis plus de six mois au moment de l'introduction de la demande, ils sont dispensés de la comparution prévue à l'article 1294.

Dans ce cas, il est fait application des articles 1295 et suivants.».

Art. 25 (vroeger art. 32)

In artikel 1282 van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 30 juni 1994 en gewijzigd bij de wet van 20 mei 1997, worden volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden «de dagvaarding tot echtscheiding» worden vervangen door de woorden «de vordering wordt ingeleid»;

2° een tweede lid wordt toegevoegd, luidende:

«In ieder geval hebben de partijen de mogelijkheid om een inventaris te laten opstellen overeenkomstig hoofdstuk II van boek IV.».

Art. 26 (vroeger art. 33)

In hetzelfde Wetboek worden opgeheven:

1° de artikelen 1284 tot 1286;

2° artikel 1286*bis*, ingevoegd bij de wet van 1 juli 1974 en gewijzigd bij de wet van 30 juni 1994;

3° artikel 1287, vierde lid, gewijzigd bij de wetten van 1 juli 1972, 14 mei 1981 en 30 juni 1994.

Art. 27 (vroeger art. 34)

In artikel 1288, eerste lid, 2° van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 1 juli 1972 en gewijzigd bij de wetten van 30 juni 1994 en 13 april 1995, worden de woorden «de kinderen bedoeld in artikel 1254» vervangen door de woorden «de minderjarige ongehuwde en niet ontvoogde kinderen waarvan beide echtgenoten de ouders zijn, de kinderen die zij hebben geadopteerd en de kinderen van een van hen die de andere heeft geadopteerd.

Art. 28 (nieuw)

In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 1291*bis* ingevoegd, luidende:

«Art. 1291*bis*. — Indien de echtgenoten aantonen dat ze op het ogenblik waarop de vordering wordt ingediend al meer dan zes maanden feitelijk gescheiden zijn, worden ze vrijgesteld van de verschijning waarin voorzien wordt in artikel 1294.

In dat geval worden de artikelen 1295 en volgende toegepast.».

Art. 29 (nouveau)

Dans l'article 1294, alinéa 1er, du même Code, remplacé par la loi du 30 juin 1994, les mots «,ou représentés par un avocat ou par un notaire» sont insérés entre les mots «les époux comparaissent ensemble et en personne» et les mots «devant le président du tribunal».

Art. 30 (nouveau)

Dans le même Code, il est inséré un article 1294bis rédigé comme suit:

«Art. 1294bis. — § 1er. Si l'une des parties ne paraît pas lors de l'audience prévue à l'article 1294, ou fait savoir en cours de procédure qu'elle ne souhaite pas poursuivre celle-ci, la partie la plus diligente peut solliciter l'application de l'article 1255. Dans ce cas, le délai de six mois pour la fixation de l'audience prévue à l'article 1255, § 2, alinéa 2, prend cours à la date de la comparution visée à l'article 1289.

§ 2. Si la procédure est abandonnée, les conventions prévues à l'article 1287 lient les parties à titre provisoire, jusqu'à ce qu'il soit fait application des articles 1257 ou 1280. Si les conventions ne revêtent pas la forme d'un titre exécutoire, la cause est, à la demande de la partie la plus diligente, fixée à l'audience des référés conformément à l'article 1256. Si l'une des parties en fait la demande, le président prononce une ordonnance provisoire conforme aux conventions.».

Art. 31 (ancien art. 36)

L'article 1305 du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 1305. — La demande en séparation de corps est traitée et jugée dans les mêmes formes que la demande en divorce.

La demande en divorce peut à tout moment être transformée en demande de séparation de corps.

La demande en séparation de corps peut à tout moment être transformée en demande en divorce.

Les époux séparés de corps peuvent à tout moment demander le divorce.».

Art. 29 (nieuw)

In artikel 1294, eerste lid, van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 30 juni 1994, worden de woorden «,of vertegenwoordigd door een advocaat of door een notaris,» ingevoegd tussen de woorden «verschijnen de echtgenoten samen en in persoon» en de woorden «voor de voorzitter van de rechtbank».

Art. 30 (nieuw)

In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 1294bis ingevoegd, luidende:

«Art. 1294bis. — § 1. Indien een van de partijen niet verschijnt tijdens de zitting waarin artikel 1294 voorziet of in de loop van de procedure meedeelt dat ze die niet wenst voort te zetten, kan de meest gerede partij om de toepassing van artikel 1255 verzoeken. In dat geval neemt de termijn van zes maanden voor het bepalen van de zitting waarin artikel 1255, § 2, tweede lid, voorziet een aanvang op de dag van de in artikel 1289 bedoelde verschijning.

§ 2. Indien afstand wordt gedaan van de procedure, verbinden de in artikel 1287 bepaalde overeenkomsten de partijen voorlopig, tot wanneer de artikelen 1257 of 1280 worden toegepast. Indien de overeenkomsten niet de vorm van een uitvoerbare titel hebben, wordt, op verzoek van de meest gerede partij, de zaak bepaald op de rechtsdag van kort geding, in overeenstemming met artikel 1256. Indien een van de partijen daarom verzoekt, spreekt de voorzitter een voorlopige beschikking uit, conform de overeenkomsten.».

Art. 31 (vroeger art. 36)

Artikel 1305 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt:

«Art. 1305 - De vordering tot scheiding van tafel en bed wordt behandeld en gevonnist in dezelfde vormen als de vordering tot echtscheiding.

De vordering tot echtscheiding kan te allen tijde worden omgezet in een vordering tot scheiding van tafel en bed.

De vordering tot scheiding van tafel en bed kan te allen tijde worden omgezet in een vordering tot echtscheiding.

De echtgenoten die gescheiden zijn van tafel en bed kunnen te allen tijde de echtscheiding vorderen.».

Art. 32 (ancien art. 37)

Sont abrogés, dans le même Code:

1° l'article 1306, remplacé par la loi du 30 juin 1994 et modifié par les lois des 27 décembre 1994 et 20 mai 1997;

2° l'article 1307, modifié par les lois des 24 juin 1970 et 20 mai 1997;

3° l'article 1309, modifié par les lois des 15 mai 1972, 3 août 1992, 27 décembre 1994 et 16 avril 2000;

4° l'article 1310, modifié par les lois des 1er juillet 1972, 27 décembre 1994 et 16 avril 2000.

CHAPITRE IV**Dispositions transitoires**Art. 33 (*nouveau*)

§ 1er. Pour l'application de l'article 229, §§ 2 et 3, du Code civil, la période de séparation de fait antérieure à l'entrée en vigueur de la présente loi est prise en considération.

§ 2. Lorsque le divorce a été prononcé avant l'entrée en vigueur de la présente loi, en application des anciens articles 229, 231 et 232 du même Code, le droit à la pension prévu à l'article 301 du même Code reste acquis ou exclu en vertu des conditions légales antérieures.

§ 3. Pour l'application des dispositions de l'article 301 §§ 2, 3 et 5, du même Code, il peut être fait état de faits antérieurs à l'entrée en vigueur de la présente loi.

§ 4. L'article 301, § 4, du même Code, modifié par l'article 7 de la présente loi, est applicable aux pensions alimentaires fixées par un jugement antérieur à l'entrée en vigueur de celle-ci.

Si la durée de cette pension n'a pas été déterminée, le délai de l'article 301, § 4, prend cours à la date de l'entrée en vigueur de la présente loi.

Si la durée de la pension a été déterminée, cette durée demeure d'application, sans qu'elle puisse excéder la limite prévue à l'alinéa 2.

Art. 32 (vroeger art. 37)

In hetzelfde Wetboek worden opgeheven:

1° artikel 1306, vervangen bij de wet van 30 juni 1994 en gewijzigd bij de wetten van 27 december 1994 en 20 mei 1997;

2° artikel 1307, gewijzigd bij de wetten van 24 juni 1970 en 20 mei 1997;

3° artikel 1309, gewijzigd bij de wetten van 15 mei 1972, 3 augustus 1992, 27 december 1994 en 16 april 2000;

4° artikel 1310, gewijzigd bij de wetten van 1 juli 1972, 27 december 1994 en 16 april 2000.

HOOFDSTUK IV**Overgangsbepalingen**Art. 33 (*nieuw*)

§ 1. Voor de toepassing van artikel 229, §§ 2 en 3, van het Burgerlijk Wetboek, wordt de periode van feitelijke scheiding die voorafgaat aan de inwerkingtreding van deze wet in aanmerking genomen.

§ 2. Indien de echtscheiding werd uitgesproken voor de inwerkingtreding van deze wet, overeenkomstig de vroegere artikelen 229, 231 en 232 van hetzelfde Wetboek, blijft het in artikel 301 van hetzelfde Wetboek bepaalde recht op een uitkering verworven of uitgesloten krachtens de vroegere wettelijke voorwaarden.

§ 3. Voor de toepassing van de bepalingen van artikel 301, §§ 2, 3 en 5, van hetzelfde Wetboek, kan men zich beroepen op feiten die voorafgaan aan de inwerkingtreding van deze wet.

§ 4. Artikel 301, § 4, van hetzelfde Wetboek, zoals gewijzigd bij artikel 7 van deze wet, is van toepassing op de uitkeringen tot levensonderhoud, die zijn vastgesteld door een vonnis dat voorafgaat aan de inwerkingtreding van deze wet.

Indien de duur van de uitkering niet werd bepaald, neemt de in artikel 301, § 4, bepaalde termijn een aanvang op de datum van het van kracht worden van deze wet.

Indien de duur van de uitkering werd bepaald, blijft deze duur van toepassing, zonder dat ze de beperking waarin wordt voorzien in het tweede lid kan overschrijden.

§ 5. L'article 1274 du même Code, modifié par l'article 23 de la présente loi, n'est pas applicable aux arrêts prononcés avant l'entrée en vigueur de la présente loi, lorsque la clôture des débats a été prononcée avant celle-ci.

Art. 34 (*nouveau*)

L'article 1294*bis*, § 2, du Code judiciaire, tel que modifié par l'article 30 de la présente loi, n'est pas applicable aux conventions signées par les parties antérieurement à l'entrée en vigueur de celle-ci.

§ 5. Artikel 1274 van hetzelfde Wetboek, zoals gewijzigd bij artikel 23 van deze wet, is niet van toepassing op de arresten die uitgesproken zijn voor de inwerking-treding van deze wet, indien de debatten voordien werden afgesloten.

Art. 34 (*nieuw*)

Artikel 1294*bis*, § 2, van het Gerechtelijk Wetboek, zoals gewijzigd bij artikel 30 van deze wet, is niet van toepassing op overeenkomsten die de partijen hebben getekend vóór de inwerkingtreding van deze wet.